

PREI VOOR INDUSTRIE KENT 2 PRODUCTIEVE JAREN

Met een areaal van meer dan 3500 ha is Vlaanderen een van de belangrijkste regio's in Europa voor de preiteelt. Een aanzienlijk deel van dit areaal - meer dan 600 ha - wordt geteeld voor verwerking door de diepvriesindustrie. – *Luc De Reycke & Robrecht*

Winnepeninckx, PCG

Het belangrijkste aandeel voor de afzet aan de diepvriesindustrie (zo'n 75 à 80%) is herfstprei, die geroid wordt van oktober tot december. Een kleiner aandeel (15 à 20%) vormt de lenteprei, dit is late winterprei die geroid wordt op het einde van het seizoen, van april tot begin mei. Tijdens de winter is er ook aanvoer van prei, maar dit gebeurt in eerder beperkte mate. Vlaanderen kende de voorbije jaren een toename van gespecialiseerde bedrijven die prei voor de industrie telen. Deze bedrijven zijn uitgerust met oogstmachines met pelplatformen en kunnen in een korte periode grote hoeveelheden prei aanvoeren. De productiekosten van industrieprei zijn de laatste jaren sterk gestegen, onder andere door de omschakeling van zaadvaste rassen naar hybriden en de duurdere kostprijs van gewasbeschermingsmiddelen.

Groot aanbod door gunstig weer

Tijdens het teeltseizoen 2013-2014 viel er voldoende neerslag en kende de prei een

optimale groei. In de winter waren er bijna geen vriesdagen en was de temperatuur hoog genoeg, zodat de prei steeds bleef groeien. Hierdoor werden heel wat kilo's prei geproduceerd en was de markt oververzadigd. De diepvriesindustrie verwerkte dan ook veel prei die bestemd was voor de versmarkt. Ook dit seizoen was zeer groeizaam en werden er opnieuw heel hoge opbrengsten behaald. Door het zachte voorjaar kon er vroeg worden geplant. Het plantmateriaal voor herfstprei voor de industrie wordt meestal opgekweekt in (kleine) tunnels, zodat er voldoende vroeg gestart kan worden en de prei de kans heeft om zwaar uit te groeien. In de zomermaanden juni, juli en augustus van 2014 viel er, zeker in West-Vlaanderen waar de meeste industrieprei wordt geteeld, veel neerslag en de temperatuur was optimaal voor de ontwikkeling van de groente. Vanaf september was het veel droger en is de prei behoorlijk uitgedroogd. De kwaliteit zag men op sommige percelen vanaf oktober achteruitgaan. Door de natte bodem in de

zomermaanden was het wortelstelsel eerder oppervlakkig ontwikkeld. Toen het gewas dan in september – een korte periode – sterk groeide, droogde de bodem uit. Hierdoor vertoont veel industrieprei momenteel slijtage, is de schacht wat zachter en is er meer schoningswerk vereist dan normaal het geval is.

.....
Telers van diepvriesprei moeten een hoge opbrengst kunnen halen.
.....

Ziektebestrijding

Doordat het gewas wat verouderd en afgerijpt is, zijn er ook meer percelen aangetast door de purpervlekkenziekte, een ziekte die we de voorbije jaren bijna niet hebben waargenomen. De druk van roest is dit najaar groot en blijft door het

zachte weer ook lang aanhouden, terwijl er op dit moment nog heel weinig papierplekkenziekte te zien is. Toch is in deze periode een goede preventieve bestrijding van de papierplekkenziekte aangewezen, zeker voor prei die nog tot Nieuwjaar op het veld blijft staan. Er zijn heel wat goede fungiciden erkend. Tabel 1 geeft de efficiëntie van de fungiciden weer volgens resultaten van proeven die op het PCG werden uitgevoerd.

Van stokprei tot gangbare winterrassen

In het verleden werd er veelal prei aangeleverd met een verhouding van 50% wit en 50% groen. Tegenwoordig heeft de verwerkende industrie een grotere voorkeur voor fijne en lange schachten met minder groen. Daarom wordt de meeste prei momenteel aangeleverd met een aandeel van 70% wit en 30% groen. Naast deze 70/30-prei is er ook interesse voor een verhouding 90/10 en enkel schacht zonder groen. Om van diepvriesprei een interessante teelt te maken, is het voor de teler erg belangrijk dat hij een hoge opbrengst kan behalen. Zo niet is het financieel resultaat ongunstig.

Als we de prei om te versnijden in ringen buiten beschouwing laten, was Volta (Seminis) tot voor enkele jaren het belangrijkste ras voor de herfstteelt. Maar door problemen met de zaadproductie van deze variëteit was de sector verplicht om op zoek te gaan naar andere hybriden. Voor de productie van grove herfstprei kan je momenteel opteren voor Krypton, Gevaria, Duraton, Megaton, Rally, Banburry, Cambridge of het zaadvaste ras Fama. Van al deze rassen heeft Duraton de meest vaste schacht, maar rijpt het sneller af dan de andere variëteiten. Vooral Duraton, Gevaria en Krypton

leveren prei met een wat langere schacht. Als er een fijnere en vaste prei gevraagd wordt, is Longton of eventueel Belton een goede keuze. Levis is een wat kortere variëteit die een goed resultaat geeft voor de 50/50-aanvoer, maar ze

kent wat te veel rendementsverlies om te verwerken voor de sortering 70/30. Voor de verwerking tot ringen worden zaadvaste Bulgaarse reuzen (stokprei) of de hybride Longton geteeld. Longton voldoet aan de eisen inzake een lange,

1 Met een preioogstmachine met een pelplatform kan men in een korte periode grote hoeveelheden prei aanvoeren. 2 De productiekosten van industrieprei zijn de laatste jaren sterk gestegen, onder andere door de omschakeling van zaadvaste rassen naar hybriden en de duurdere kostprijs van gewasbeschermingsmiddelen.

Tabel 1 Efficiëntie van fungiciden - Bron: PCG

Middel	Dosis (kg of l per ha)	Maximum aantal toepassingen	Wachtermijn (dagen)	Werking tegen ¹		
				Papierplekkenziekte (Phytophthora porri)	Purpervlekkenziekte (Alternaria porri)	Roest (Puccinia alii)
Horizon, Tebusip (tebuconazool)	1	3	14	-	+(+)	+++
Rudis (prothioconazool)	0,4	3	21	-	++	+++
Corbel (fenpropimorf)	1	5	21	-	-	++
Nativo (tebuconazool + trifloxystrobine)	0,4	3	21	+	++	+++
Ortiva, Amistar e.a. (azoxystrobin)	1	3	21	++	+(+)	++
Ortiva Top (azoxystrobin + difenoconazool)	1	2	21	+(+)	++	+(+)
Signum (boscalid + pyraclostrobine)	1,5	2	14	++	++	+
Tanos (cymoxanil + famoxadone)	0,6	3	28	+++		-
Orvego Star (ametoctradin + dimethomorf)	0,7	2	7	+++		-
Folio Gold (metalaxyl + chloorthalonil)	2	2	14	++		-
Mancozeb (mancozeb)	Afhankelijk van het product			+	-	-

¹ +++ = uitstekende werking; ++ = goede werking; + = matige werking; - = geen werking

Tabel 2 Rasgevoeligheden voor ziekten en plagen - Bron: PCG

Rasgevoeligheden ziekten en plagen	Trips	Roest	Papiervlekken	Purpervlekken
Herfstrassen				
Rally	+	+/-	-	+
Duraton	+/-	++	-	+
Jumper	+	+	++	+/-
Megaton	--	+/-	-	+/-
Krypton	+/-	+/-	+/-	+/-
Fama	-	--	--	
Volta	-	+	+/-	+
Gevaria	+/-	-	+/-	+
Levis	--	+	-	+/-
Mako-Soon (Hy 012)	+	-	-	+/-
Celcius	-	+	--	+/-
Belton	+/-	++	++	++
Winterrassen				
Pluston	+	+	++	+
Harston	-	-	+/-	-
Vitaton	+	+/-	+	+
Kenton	+/-	+	+/-	+/-
Natan	+/-	++	+/-	++
Oberon	+/-	-	--	+
Navajo	-	+/-	-	+
Triton	-	+/-	--	-

-- = heel gevoelig; - = gevoelig; +/- = matig gevoelig; + = weinig gevoelig; ++ = niet gevoelig

fijne en vaste schacht. Dit jaar doet het ras het op sommige percelen minder goed en vertoont het door het vroeger afrijpen meer sleet en slappe schachten dan normaal. Maar in de proef die op het PCG wordt uitgevoerd, staat Longton er nog steeds goed bij. Net zoals bij de versmarktprei kunnen bruine schachtstrepen de kwaliteit van de industrieprei sterk doen dalen. Volta, Gevaria, Cambridge, Levis en Banburry

lijken hier net wat gevoeliger voor, terwijl Krypton de voorbije seizoenen sterker bleek. Daarnaast vindt de industrie het ook belangrijk dat de bladeren niet te snel van de schacht loskomen. Elk jaar wordt er op het PCG een rassenproef prei bestemd voor afzet aan de diepvriesindustrie aangelegd. Deze proef is momenteel oogstklaar. Krypton, Banburry, Takrima, Gevaria en Volta zien er zeer productief uit, gevolgd door Rally,

Makosoon, Fama, Levis, Duraton en Megaton. Enkele snelle groeiers zoals Volta, Fama, Banburry, Sevilla en Rally vertonen al heel wat slijtage, terwijl Pluston (winterteelt), Belton, Takrima en Jumper nog behoorlijk gezond op het veld staan.

Het ras Longton heeft lange, vrij dunne en vaste schachten.

Voor een juiste rassenkeuze is het ook aangewezen dat je de gevoeligheden tegen ziekten en plagen kent. In tabel 2 vind je de gevoeligheden voor verschillende ziekten en plagen van diverse variëteiten. Vermits nog niet alle rassen hierop getest werden, zijn niet alle besproken rassen weergegeven in deze tabel. ■